

המחלקה ללשון העברית

(סימן מחשב 123)

מטרת הלימודים

להקנות ידע בלשון העברית לתקופותיה ולתחומיה.
לתת לתלמידים כלים בלשניים ופילולוגיים למחקר העברית בזיקה ללשונות השמיות וללשונות מערביות בנות זמננו.
להכשיר את התלמידים ללימודים מתקדמים, לרבות מחקר ועריכה לשונית (ראו תארים שני ושלישי).

מבנה הלימודים

- תכנית דו-מחלקתית
- תכנית מחלקה ראשית
- חטיבת לימודים מורחבת

תכנית הלימודים – דו-מחלקתי (54 נק"ז)

שנה א'

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
123-1-2571	*מבוא לדקדוק העברי א'	2	-	2	4	א+ב
123-1-2581	*מבוא לדקדוק העברי ב'	2	-	2		
123-1-0119	*יסודות התחביר	2	-	2	2	א
123-1-5001	ערבית בסיסית	2	-	2	2	א
123-1-1451	תורת ההגה של העברית החדשה	2	-	2	2	א
123-1-1081	תורת ההגה של לשון המקרא	2	-	2	2	ב
123-1-1461	סמנטיקה	2	-	2	2	ב
123-1-1011	ניקוד א'	2	-	2	4	א+ב
123-1-2331	ניקוד ב'	2	-	2		
123-1-0109	ערבית לחוקרי עברית	2	-	2	2	ב

א	2	2	-	2	תולדות הלשון	123-1-1311
---	---	---	---	---	--------------	------------

* בקורסי מבוא לדקדוק העברית ויסודות התחביר יתקיימו בחינות פטור בשבוע הראשון ללימודים.

* קורס חובה סדנת קריאה וכתובה – פקולטית, הקורס הוא חלק מן הלימודים הכללים של הסטודנט.

חובה על תלמידי שנה א, להירשם לקורס בסמסטר ב' תשע"ט.

מס' הקורס הוא 151-1-0008.

הקורס יתקיים ביום ראשון או רביעי בשעות אחר הצהריים.

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון עובר בשיעורי המחלקה הוא ככלל 56, אך בקורסים 'ניקוד' ו'ערבית בסיסית' הציון העובר הוא 65. בקורסים יסודות התחביר ו'מבוא לדקדוק העברי' הציון העובר הוא 75. אלה הם קורסי קדם לרוב השיעורים בשנים ב' ו-ג'. הרשמה לקורס כלשהו מותנית בסיום קורס-הקדם שלו בהצלחה.

תנאי מעבר נוסף לשנה ב' הוא ממוצע כללי של 65 ומעלה בשיעורי שנה א'.

שנה ב' קורסי חובה וסמינרים

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
123-1-1131	תורת הצורות של לשון המקרא א', ב'	2	-	2	4	א'+ב'
123-1-2261		2	-	2		
123-1-1801	לשון חז"ל - מבוא	2	-	2	2	א'
123-1-1141	תחביר העברית החדשה	2	-	2	2	א'/ב'
123-1-1651	הדרכה ביבליוגרפית	2	-	2	2	א'/ב'
123-1-1071	מבוא לחקר השיח של העברית החדשה	2		2	2	א'
	*עברית מקראית: טקסט ולשון	2	-	2	2	א'

*בקורס זה ילמדו גם תלמידי המחלקה למקרא.

בנוסף חייב כל תלמיד להירשם לשניים משלושת קורסי בחירה/חובה אלה:

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
123-1-1811	לשון חז"ל – צורות	2	-	2	2	ב'
	חקר השיח – המשך	2	-	2	2	ב'
	שפה וחברה	2	-	2	2	ב'

תנאי מעבר לשנה ג': נדרש ציון 56 בכל אחד מקורסי שנה ב' וממוצע כללי של לפחות 65.

שנה ג'

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	*ארמית מקראית	2	-	2	2	א'
123-1-1351	מבוא לעברית של ימי הביניים	2	-	2	2	א'
123-1-0031	**כתיבה מדעית	2	-	2	2	א'
	סמינר א,ב	2	-	2	4	א'+ב'
		2	-	2		

באישור המרצה וועדת ההוראה ניתן ללמוד את הסמינר גם בשנה ב'.

* בקורס זה ילמדו גם תלמידי המחלקה למקרא.

** פטור על בסיס הציון בקורס 'הדרכה ביבליוגרפית'

בנוסף חייב כל תלמיד להירשם לשניים מתוך שלושה קורסי בחירה/חובה שיוצעו מדי שנה. הקורס 'עברית תקנית לתלמידי לשון' יוצע כל שנה ואילו שני קורסי הבחירה/חובה האחרים משתנים משנה לשנה.

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	עברית תקנית לתלמידי לשון	2	-	2	2	ב'

תכנית הלימודים – מחלקה ראשית (80 נק"ז)

הלימודים בתכנית זו טעונים אישור מטעם ועדת ההוראה של המחלקה ומותנים בממוצע 80 ומעלה בציוני שנה א'. מומלץ מאוד ללמוד במסגרת הזאת.

שנה א' (זוהי לתכנית הדו-מחלקתית)

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
123-1-2571	*מבוא לדקדוק העברי א'	2	-	2	4	א'+ב'
123-1-2581	*מבוא לדקדוק העברי ב'	2	-	2		
123-1-0119	*יסודות התחביר	2	-	2	2	א'

א	2	2	-	2	ערבית בסיסית	123-1-5001
א	2	2	-	2	תורת ההגה של העברית החדשה	123-1-1451
ב	2	2	-	2	תורת ההגה של לשון המקרא	123-1-1081
ב	2	2	-	2	סמנטיקה	123-1-1461
א+ב	4	2	-	2	ניקוד א'	123-1-1011
		2	-	2	ניקוד ב'	123-1-2331
ב	2	2	-	2	ערבית לחוקרי עברית	123-1-0109
א	2	2	-	2	תולדות הלשון	123-1-1311

* קורס חובה סדנת קריאה וכתובה – פקולטית, הקורס הוא חלק מן הלימודים הכללים של הסטודנט.

חובה על תלמידי שנה א, להירשם לקורס בסמסטר ב' תשע"ט.

מס' הקורס הוא 151-1-0008.

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון עובר בשיעורי המחלקה הוא ככלל 56, אך בקורסים 'ניקוד' ו'ערבית בסיסית' הציון העובר הוא 65. בקורסים יסודות התחביר ו'מבוא לדקדוק העברי' הציון העובר הוא 75. אלה הם קורסי קדם לרוב השיעורים בשנים ב' ו-ג'. הרשמה לקורס כלשהו מותנית בסיום קורס-הקדם שלו בהצלחה.

שנה ב'

קורסי חובה וסמינרים

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
123-1-1131	תורת הצורות של לשון המקרא א', ב'	2	-	2	4	א'+ב'
123-1-2261		2	-	2		
123-1-1801	לשון חז"ל - מבוא	2	-	2	2	א'
123-1-1141	תחביר העברית החדשה	2	-	2	2	א'/ב'
123-1-1651	הדרכה ביבליוגרפית	2	-	2	2	א'/ב'
123-1-1071	מבוא לחקר השיח של העברית החדשה	2		2	2	א'
	* עברית מקראית: טקסט ולשון	2	-	2	2	א'

* בקורס זה ילמדו גם תלמידי המחלקה למקרא.

בנוסף חייב כל תלמיד להירשם לשניים משלושת קורסי בחירה/חובה אלה :

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
123-1-1811	לשון חז"ל – צורות	2	-	2	2	ב'
	חקר השיח – המשך	2	-	2	2	ב'
	שפה וחברה	2	-	2	2	ב'

** בתוכנית זו, חובה על התלמיד ללמוד את הסמינר הראשון שלו בשנה ב'.

סה"כ קורסי בחירה הנדרשים בשנים ב' ו-ג': קורסים בהיקף של 22 נק"ז (רשימה של קורסי הבחירה מופיעה באתר המחלקה). מומלץ ללמוד את כל קורסי הבחירה/חובה.

תנאי מעבר לשנה ג'

נדרש ציון 56 בכל אחד מקורסי שנה ב' וממוצע כללי של לפחות 65.

שנה ג'

קורסי חובה + סמינרים

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	*ארמית מקראית	2	-	2	2	א'
123-1-1351	מבוא לעברית של ימי הביניים	2	-	2	2	א'
123-1-0031	**כתיבה מדעית	2	-	2	2	א'
	סמינר א,ב	2	-	2	4	א'+ב'
		2	-	2		

באישור המרצה וועדת ההוראה ניתן ללמוד את הסמינר גם בשנה ב'.

* בקורס זה ילמדו גם תלמידי המחלקה למקרא.

** פטור על בסיס הציון בקורס 'הדרכה ביבליוגרפית'

בנוסף חייב כל תלמיד להירשם לשניים מתוך שלושה קורסי בחירה/חובה שיוצעו מדי שנה. הקורס 'עברית תקנית לתלמידי לשון' יוצע כל שנה ואילו שני קורסי הבחירה/חובה האחרים משתנים משנה לשנה.

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	עברית תקנית לתלמידי לשון	2	-	2	2	ב'

סה"כ קורסי בחירה הנדרשים בשנים ב' ו-ג': ראו סעיף זה בשנה ב'.

○ **תכנית הלימודים – חטיבה (28 נק"ז)**

שנה א'

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
123-1-1011+2331	ניקוד א', ב'	2	-	2	4	א'+ב'
123-1-2571+2581	מבוא לדקדוק העברי א', ב'	2	-	2	4	א'+ב'
	יסודות התחביר	2	-	2	2	א'
	תולדות הלשון	2	-	2	2	א'

* קורס חובה סדנת קריאה וכתובה – פקולטית, הקורס הוא חלק מן הלימודים הכללים של הסטודנט.

חובה על תלמידי שנה א, להירשם לקורס בסמסטר ב' תשע"ט.

מס' הקורס הוא 151-1-0008.

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון עובר בשיעורי המחלקה הוא ככלל 56, בקורס 'ניקוד' הציון העובר הוא 65, ובקורסים 'מבוא לקדקוד העברי' ו'יסודות התחביר' הציון העובר הוא 75. אלה הם קורסי קדם לרוב השיעורים בשנים ב' ו-ג'. הרשמה לקורס כלשהו מותנית בסיום קורס-הקדם שלו בהצלחה.

תנאי מעבר נוסף לשנה ב' הוא ממוצע כללי של 65 ומעלה בשיעורי שנה א'.

שנה ב' קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
123-1-1081	תורת ההגה של לשון המקרא	2	-	2	2	ב'
123-1-1451	תורת ההגה של העברית החדשה	2	-	2	2	א'
123-1-1141	תחביר העברית החדשה	2	-	2	2	א'/ב'
123-1-1801	לשון חז"ל - מבוא	2	-	2	2	א'
123-1-1461	סמנטיקה	2	-	2	2	ב'

*בתכנית זו ניתן ללמוד אחד הקורסים על תורת ההגה.

תנאי מעבר לשנה ג'

נדרש ציון 56 בכל אחד מקורסי שנה ב' וממוצע כללי של לפחות 65.

שנה ג'

קורסי חובה+סמינרים

סמסטר	סה"כ נקודות	סה"כ שעות	שעות תרגול	שעות	שם הקורס	מס' הקורס
א' + ב'	4	2 2	-	2 2	סמינר אחד א', ב'	
א'/ב'	2	2	-	2	מבוא לעברית של ימי הביניים	123-1-1351
א'/ב'	2	2	-	2	מבוא לחקר השיח של העברית החדשה	123-1-1071

- תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב-תחומיים (147)

הערות כלליות

* על מנת לסגור את התואר במחלקה יש להגיע לממוצע של 65 לפחות בשיעורי המחלקה.

סמינרים

במסגרת מחלקה ראשית כותבים 2 עבודות סמינר. בתכנית הדו-מחלקתית ובמסגרת מחלקה משנית כותבים עבודת סמינר אחת בלבד.

העבודה תוגש לא יאוחר מ-30 בספטמבר בסוף שנת הלימודים שבה מתקיים הסמינר. בקשות לדחיית מועד ההגשה לא יידונו לאחר 31 באוגוסט של אותה שנת הלימודים (תקנות מפורטות יותר ניתן לקבל במזכירות המחלקה). כללי הגשת העבודה ייקבעו על ידי המרצה ובהתאם לתקנון הסמינרים. זכאים להשתתף בסמינרים רק תלמידים שסיימו את כל החובות של שנה א'. **אין להשתתף בשני סמינרים של מרצה אחד או בנושא אחד.** חלק מהסמינרים יהיו פתוחים רק לתלמידי שנה ג' או לתלמידים בעלי ציונים גבוהים בתחומים רלוונטיים לסמינר.

פטורים ותגבורים

1. השיעור 'ערבית בסיסית מיועד לתלמידים שאינם יודעים ערבית. לא יוכלו להשתתף בו תלמידים שקיבלו ציון עובר בערבית בבחינת הברות (3 יחידות ומעלה) או ששפת-אמם ערבית.
2. תלמיד שאינו רשאי להשתתף באחד מהקורסים הנ"ל ישלים את הנקודות החסרות בתיאום עם ועדת ההוראה המחלקתית. לקראת תחילת שנת הלימודים תפורסם רשימת שיעורים ממחלקות אחרות שניתן ללמוד במסגרת זו.
3. תלמידי שנה א' ששפת-אמם אינה עברית מחויבים בשיעורי תגבור בקורסי היסוד 'ניקוד' (א'+ב'), 'מבוא לדקדוק העבריי' (א'+ב') ו'ניתוח תחבירי' (א'+ב') ללא תוספת תשלום.
4. תלמידים ששפת-אמם עברית יחויבו אף הם בשיעורי תגבור בסמסטר ב' אם הישגיהם בסמסטר א' יהיו נמוכים מן הרף שהציבו המרצים בקורסים הנ"ל. התגבור לתלמידים אלה כרוך בתשלום סמלי ומתבצע במתכונת של חונכות אישית (פרטים נוספים בדיקנאט הסטודנטים).

חובה לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון